

Ár 2015, föstudaginn 30. október, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Unnur Erla Jónsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 53/2015**:

M og O
gegn
F.

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M og O, hér eftir nefndir sóknaraðilar, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 31. júlí 2015, með kvörtun sóknaraðila, dags. 29. júlí 2015. Var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 31. ágúst 2015. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar dags. 3. september 2015 og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir sóknaraðila bárust með bréfi, dags. 17. september 2015.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 16. og 30. október 2015.

II.

Málsatvik.

Þann 13. október 2006, gaf skuldarinn A, út erlent endurlán með sjálfskuldarábyrgð, til FF. Sóknaraðilar, ásamt B og C, tókust á sjálfskuldarábyrgð með undirritun.

Þann 1. nóvember 2011, var uppgjörssamkomulag gert meðal varnaraðila, A og sjálfskuldarábyrgðaraðilanna fjögurra. Uppgjörssamkomulagið bar heitið „*Beina brautin*“. Samdægurs, var undirritaður lánssamningur varnaraðila og A. Með undirritun sjálfskuldarábyrgðaraðilanna, þ.e. sóknaraðila, B og C, á lánssamninginn þá m.a. lýstu „*sjálfskuldarábyrgðaraðilar því yfir að ábyrgðin [væri] í þágu atvinnurekstrar og/eða fjárhagslegs ávinnings sjálfskuldarábyrgðaraðila í skilningi laga nr. 32/2009 um ábyrgðarmenn.*“

Með bréfi, fyrir hönd sóknaraðila, til varnaraðila, dags. 2. júlí 2015, var innheimtubrési varnaraðila mótmælt og þess krafist að sjálfskuldarábyrgðir sóknaraðila á láni nr. X (nú nr. Y) yrðu niðurfelldar.

Með bréfi varnaraðila, til sóknaraðila, dags. 6. júlí 2015, var kröfu sóknaraðila hafnað. Í bréfinu segir: „*Það er því mat bankans að þó að ekki hafi verið framkvæmt hefðbundið greiðslumat á umbj. þína hafi það ekki áhrif á lögmæti ábyrgðarinnar. Um var að ræða fjárhagslega endurskipulagningu félagsins þar sem gildar ábyrgðir þeirra*

á lánsamningi nr. [X] voru lækkaðar umtalsvert mikið með útgáfu nýs lánsamnings nr. [Y] sem þeir eru í ábyrgð fyrir í dag.“

Með tölvubréfi sóknaraðila, til varnaraðila dags. 20. febrúar 2015, var vísað til 4. gr. samkomulagsins sem uppgjörssamkomulagið var unnið út frá. Óskað var eftir upplýsingum frá varnaraðila hvort greiðslumat á ábyrgðarmönnum hafi verið gert eða hvort fjárhæð ábyrgða sóknaraðila hafi verið endurmetin á grundvelli greiðslugetu og eignarstöðu þeirra.

Í svari varnaraðila, með tölvubréfi til sóknaraðila, dags. 27. febrúar 2015 segir: „Litið var til greiðslugetu og eignastöðu ábyrgðarmanna þegar félagið [A], fór í gegnum fjárhagslega endurskipulagningu, þó var ekki framkvæmt hefðbundið greiðslumat á ábyrgðarmenn enda bar fjármálafyrirtækjum ekki skylda til þess að framkvæma slíkt greiðslumat.“ Þá segir einnig í sama svari: „Það er því mat bankans að þó að ekki hafi verið framkvæmt hefðbundið greiðslumat á [O] hafi það ekki áhrif á lögmæti ábyrgðarinnar. Um var að ræða fjárhagslega endurskipulagningu félagsins þar sem gild ábyrgð [O] á lánsamningi nr. [X] var lækkuð umtalsvert mikið með útgáfu nýs lánsamnings nr. [Y] sem hann er í ábyrgð fyrir í dag.“

Með tölvubréfi varnaraðila, dags. 3. september 2015, til nefndarinnar, tilkynnti varnaraðili að hann myndi falla frá frávísunarkröfunni og væri því einungis gerð krafa þess efnis að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðilar krefjast þess að sjálfskuldarábyrgðir þeirra á láni hjá varnaraðila nr. Y, til félagsins A, verði felldar niður.

Sóknaraðilar byggja á því að A og varnaraðili hafi þann 1. nóvember 2011 gert með sér uppgjörssamkomulag í samræmi við „Samkomulag um úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja“ sem SFF hafi meðal annarra undirritað þann 15. desember 2010. Í 4. gr. síðargreinda samkomulagsins segir: „sé eigandi, eða þriðji aðili, í ábyrgð fyrir skuldbindingum fyrirtækis þá verður fjárhæð slíkrar ábyrgðar endurmetin á grundvelli greiðslugetu og eignastöðu ábyrgðaraðila samhliða því sem samið er um fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækis.“

Sóknaraðilar vísa til þess að fyrir liggja að í aðdraganda uppgjörssamkomulags A og varnaraðila, hafi greiðslugeta og eignastaða sóknaraðila ekki verið metin, og fyrri ábyrgð þeirra því ekki endurmetin, eins og varnaraðili hafði skuldbundið sig til samkvæmt tilvitnuðu ákvæði. Í kjölfar uppgjörssamkomulagsins hafi varnaraðili gefið út lán til A, að fjárhæð kr. 7.912.000, sem sóknaraðilar hafi verið settir undir sem sjálfskuldarábyrgðaraðilar. Sóknaraðilar krefjast niðurfellingar þeirra ábyrgða þar sem greiðslugeta og eignastaða þeirra, sem þriðju aðila, hafi ekki verið metin í aðdraganda uppgjörssins og útgáfu lánsins, eins og varnaraðila hafi borið að gera samkvæmt fyrrgreindu ákvæði.

Sóknaraðilar telja ekki tækt að varnaraðili geti litið framhjá því að honum hafi borið að endurmeta fyrri ábyrgðir þeirra í samræmi við skýrt efni samkomulags um úrvinnslu skuldamála fyrirtækja. Að öðrum kosti væri umrætt ákvæði marklaust. Sóknaraðilum sé ljóst að þeir hafi hvorugir verið í stakk búnir á þessum tíma til að taka á sig ábyrgð á tæplega kr. 8.000.000 skuldbindingu.

Sóknaraðilar vísa til 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga, þar sem segir að samningi megi víkja til hliðar ef það yrði talið ósanngjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju að bera hann fyrir sig. Í því sambandi benda kærendur á að það liggja fyrir að varnaraðili hafi ekki fylgt því loforði sem hann hafi gefið í

samkomulagi við hin ýmsu ráðuneyti, Samtök atvinnulífsins, Viðskiptaráð og Félag atvinnurekenda. Sóknaraðilar telja því að það hafi staðið gegn góðri viðskiptavenju að varnaraðili hafi ekki uppfyllt þetta loforð og litið framhjá því að endurmeta ábyrgðir kæranda í málinu. Eins megi telja það ósanngjarnt ef sóknaraðilar muni þurfa að þola það að hafa ekki fengið notið þessa endurmats.

Sóknaraðilar vísa ennfremur til þess að í þessu sambandi megi benda á að hið almenna samkomulag sé það sem kallast þriðjamannslöggerningur. Í slíkum gerningum felist það að þau loforð og þær skyldur sem þar sé kveðið á um gildi ekki aðeins á milli þeirra aðila sem eigi beina aðild að gerningnum, heldur hafi gerningurinn einnig gildi gagnvart þriðju aðilum, sem ekki séu nefndir sérstaklega í löggerningnum sjálfum. Þriðji maður, sem uppfyllir skilyrði gerningsins, geti því byggt sjálfstæðan rétt gagnvart loforðsgjöfum.

Sóknaraðilar byggja á því að þeim hafi ekki verið ljóst á þeim tíma að greiðslugeta og eignastaða þeirra ætti að vera metin áður en undirritun á sjálfskuldarábyrgðirnar ætti sér stað. Um það hafi varnaraðila hins vegar verið vel kunnugt. Hefðu sóknaraðilar haft þá vitneskju þá hefðu þeir ekki ritað undir skjölin.

Í viðbótarathugasemdum sóknaraðila gagnrýna þeir þau vinnubrögð varnaraðila að hafa komið því fyrst á framfæri í þessari málsmeðferð fyrir nefndinni að varnaraðili hafi eftir allt saman endurmetið ábyrgð sóknaraðilans M. Skjóti það skökku við í ljósi þess að sóknaraðilar hafi ítrekað óskað eftir gögnum frá varnaraðila. Þá hafi varnaraðili í framhaldi af fyrirspurnum sóknaraðila bent þeim á að leita réttar síns fyrir úrskurðarnefndinni, væru þeir ósáttir við svör varnaraðila. Þegar sóknaraðilar hafi svo gert það, þá fyrst hafi gögn dúkkað upp sem áður hafi ítrekað verið óskað eftir. Sóknaraðilar telja að þessi vinnubrögð varnaraðilar séu afar ótrúverðug og telja að varnaraðili verði að bera allan halla af þeim. Sóknaraðilinn M kannist ekki við að hafa nokkru sinni séð þetta skjal sem varnaraðili hafi nú skyndilega dregið fram og kannist ekki við að hafa veitt varnaraðila upplýsingar eða aðstoð við gerð þess skjals. Skjalinu og efni þess sé því mótmælt.

Varðandi athugasemdir varnaraðila þar sem kveðið sé á um að „*ekki hafi verið framkvæmt hefðbundið greiðslumat á sóknaraðilum enda hafi fjármálafyrirtækjum ekki borið skylda til þess að framkvæma slík greiðslumöt*“ þá vísa sóknaraðilar til þess að þó að það sé líklega hvergi skilgreint nákvæmlega þá telji sóknaraðilar að í hefðbundnu greiðslumati hafi það falist að metin sé fjárhagsstaða aðila til að greiða af eða taka á herðar tiltekna skuldbindingu. Í þessu sambandi ítreka sóknaraðilar að í 4. gr. samkomulags um úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja segir, að sé þriðji aðili í ábyrgð fyrir skuldbindingum fyrirtækis „*þá verður fjárhæð slíkrar ábyrgðar endurmetin á grundvelli greiðslugetu og eignastöðu ábyrgðaraðila*“. Sóknaraðilar telja augljóst að slíkt endurmat verði ekki framkvæmt nema með skoðun á tekjum, skuldbindingum og eignum viðkomandi ábyrgðaraðila, rétt eins og gert sé í hefðbundnu greiðslumati.

Samkvæmt athugasemdum varnaraðila þá liggi fyrir að ábyrgð sóknaraðilans O hafi ekki verið endurmetin. Þegar af þeirri ástæðu ætti að fella niður ábyrgð á hendur honum. Þá mótmælir sóknaraðili O þeirri fullyrðingu varnaraðila að endurmetið virði ábyrgðar hans hefði aldrei getað orðið lægra en kr. 5.000.000. Þar vísi varnaraðili til ókunnrar verklagsreglu sinnar, sem aldrei hafi verið minnst á áður í þessu máli og hvergi hafi fundist nokkur stafur um, hvorki hjá varnaraðila né í samkomulagi um úrvinnslu skuldamála. Þá vísa sóknaraðilar til þess að rökin fyrir hinni meintu verklagsreglu séu í besta falli sköndin, þ.e. að varnaraðili verði að gera ráð fyrir að hagur ábyrgðarmanna vænkist með tíð og tíma.

Sóknaraðilar mótmæla þeirri fullyrðingu varnaraðila að umrætt samkomulag um úrvinnslu skuldamála feli ekki í sér þriðjamannslöggerning. Þannig sé því t.d. haldið fram í athugasemdum varnaraðila að í samkomulaginu sé hvergi gefið í skyn að það sé gert í þágu þriðja manns. Skömmu síðar segi hins vegar í athugasemdunum að hugsunin að baki 4. gr. samkomulagsins hafi verið að tryggja að eigendur fyrirtækja og þriðju aðilar í ábyrgðum gætu einnig notið hinnar fjárhagslegu endurskipulagningar. Sjónarmið varnaraðila hvað þetta atriði varðar séu því óskýr og mótsagnakennd.

Eins hafi varnaraðili haldið því ranglega fram í athugasemdum sínum að í dómi héraðsdóms í máli nr. E-1402/2013, hafi ekki verið fallist á að samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga fæli í sér þriðjamannslöggerning. Í niðurstöðu dómsins hafi ekki falist að samkomulagið væri ekki þriðjamannslöggerningur.

Í athugasemdum varnaraðila sé mikið úr því gert að staða sóknaraðila hafi batnað við endurskipulagningu félagsins A. Sóknaraðilar telja að með þeim athugasemdum sé varnaraðili að snúa málum á haus. Það hafi verið félagið A, en ekki sóknaraðilar, sem hafi verið endurskipulagt fjárhagslega. Sú endurskipulagning hafi verið unnin í samræmi við fyrrgreint samkomulag um úrvinnslu skuldamála sem varnaraðili hafi verið aðili að.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfu sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili hafi áður hafnað kröfu sóknaraðila, sbr. bréf dags. 6. júlí 2015. Í bréfinu hafi komið fram að litið hafi verið til greiðslugetu og eignastöðu sóknaraðila þegar A hafi farið í gegnum fjárhagslega endurskipulagningu. Ekki hafi verið framkvæmt hefðbundið greiðslumat á sóknaraðilum enda hafi fjármálafyrirtækjum ekki borið skylda til þess að framkvæma slík greiðslumöt. Í bréfinu hafi einnig komið fram að það væri mat varnaraðila að þó að ekki hafi verið framkvæmt hefðbundið greiðslumat á sóknaraðilum myndi það ekki hafa áhrif á lögmæti ábyrgðarinnar. Um hafi verið að ræða fjárhagslega endurskipulagningu félagsins þar sem gildar ábyrgðir þeirra á lánsamningi nr. X hafi verið lækkaðar umtalsvert mikið með útgáfu nýs lánsamnings nr. Y. Þá hafi sóknaraðilum verið bent á að óska eftir því hjá starfsmönnum útibús varnaraðila að greiðsluferfiðleikamat yrði gert vegna ábyrgðanna ef þeir teldu sig ekki geta staðið við skuldbindingar sínar.

Varnaraðili ítrekar framangreind sjónarmið og bendir á að mat á sjálfskuldarábyrgð M hafi farið fram. Hafi það byggst á greiðslugetu hans og eignavirði í samræmi við 4. gr. samkomulags um úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja. Greiðslumatið hafi m.a. verið byggt á upplýsingum úr skattskýrslu M árið 2011 fyrir skattárið 2010, sem hann hafi skilað sjálfur inn til varnaraðila. Hafi niðurstaða matsins verið sú að endurmetið virði sjálfskuldarábyrgðar M væri kr. 10.086.223. Varnaraðili hafi einnig framkvæmt sambærilegt mat á sjálfskuldarábyrgðum C og B, sem séu ásamt sóknaraðilum í sjálfskuldarábyrgð á lánsamningi nr. Y. Á hinn bóginn geti varnaraðili ekki sýnt fram á hvert endurmetið virði sjálfskuldarábyrgðar O hafi verið. Þó liggi fyrir að endurmetið virði sjálfskuldarábyrgðar O hefði aldrei orðið lægra en kr. 5.000.000, nema að nafnverð sjálfskuldarábyrgðar væri lægra en sú fjárhæð. Rökin fyrir framangreindri verklagsreglu séu þau að þó að viðkomandi hafi verið með lágar tekjur á þeim tíma sem fjárhæð ábyrgðarinnar hafi verið metin þá hafi þurft að gera ráð fyrir því að hagur hans myndi vænkast eitthvað með tímanum auk þess sem ekki hafi verið við því að búast að sjálfskuldarábyrgðin myndi falla á viðkomandi á næstu misserum eftir

endurskipulagningu félagsins. Þá bendir varnaraðili á að enda þótt varnaraðili hafi ekki getað sýnt fram á að greiðslugeta O hafi verið endurmetin á sama hátt og sjálfskuldarábyrgð M, C og B, sé ljóst af beiðni til lánanefndar endurskipulagningar eigna að heildstætt mat hafi farið fram á sjálfskuldarábyrgðum beggja sóknaraðila, C og B og hafi þau sameiginlega verið talin geta fyllilega staðið undir in solidum sjálfskuldarábyrgð að fjárhæð kr. 7.912.000. Varnaraðili bendir jafnframt á að sóknaraðilar hafi ekki lagt fram gögn sem sýni fram á að mat varnaraðila hafi verið rangt.

Enn fremur hafni varnaraðili því að umrætt samkomulag um úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja hafi falið í sér þriðjamannslöggerning sem sóknaraðila geti byggt sjálfstæðan rétt á, enda vísi samkomulagið hvorki til hagsmuna þriðja manns né veiti honum beinan og sjálfstæðan rétt til að krefjast samningsefnda. Einungis sé um að ræða samkomulag um hvernig úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja skyldi háttáð milli helstu hagsmunasamtaka atvinnulífsins, fjármálafyrirtækja, auk efnahags- og viðskiptaráðuneytisins og fjármálaráðuneytisins fyrir hönd ríkissjóðs. Þá sé hvergi gefið í skyn í áðurnefndu samkomulagi að það hafi verið gert í þágu þriðja manns. Framangreindu til viðbótar bendir varnaraðili á að í dómi héraðsdóms Reykjavíkur frá 20. desember 2013 í máli nr. E-1042/2013, hafi ekki verið fallist á að samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá 1. nóvember 2001, hafi falið í sér þriðjamannslöggerning. Telur varnaraðili að sömu sjónarmið og fram hafi komið í dómi héraðsdóms eigi við í máli því sem hér sé til umfjöllunar, að breyttu breytanda.

Loks mótmælir varnaraðili því að í 4. gr. samkomulags um úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja, hafi falist sambærileg skylda til að framkvæma greiðslumat og kveðið sé á um í 4. gr. laga nr. 32/2009 um ábyrgðarmenn. Hugsunin að baki umræddu ákvæði samkomulagsins hafi einungis verið sú að ábyrgðir eigenda og þriðju aðila á skuldbindingum fyrirtækja yrðu endurmetnar samhliða fjárhagslegri endurskipulagningu fyrirtækjanna en ekki verið láttnar standa óhreyfðar. Með því hafi verið tryggt að eigendur fyrirtækja og þriðju aðilar sem hafi verið í ábyrgðum fyrir skuldbindingum fyrirtækja gætu einnig notið hinnar fjárhagslegu endurskipulagningar, eftir atvikum.

Samkvæmt 36. gr. laga nr. 7/1936, megi víkja samningi til hliðar í heild eða að hluta eða breyta ef það yrði talið ósanngjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju að bera hann fyrir sig. Við sanngirnismatið skuli líta til efnis samnings, stöðu samningsaðila, atvika við samningsgerðina og atvika sem síðar hafi komið til. Í því sambandi bendir varnaraðili á að ein af forsendum þess að lán samkvæmt lánsamningi nr. X, sem sóknaraðilar hafi verið í sjálfskuldarábyrgð fyrir, hafi verið afskrifað í tengslum við endurskipulagninguna, hafi verið sú að þeir hafi verið í sjálfskuldarábyrgð á lánsamningi nr. Y. Þá verði að hafa hliðsjón af því að sóknaraðilar hafi haft hag af því að gangast í sjálfskuldarábyrgð á lánsamningi nr. Y enda hefðu þeir ella þurft að greiða upp lán nr. X sem þeir höfðu verið í gildri sjálfskuldarábyrgð fyrir þar sem félagið hafi ekki verið greiðslufært. Í stað þess að ganga að tryggingum og ábyrgðarmönnum félagsins hafi varnaraðili gert samning við félagið, eigendur þess og ábyrgðarmenn um endurskipulagningu á skuldum félagsins þannig að fyrirsjáanlegt væri að það gæti staðið við skuldbindingar sínar. Hefði niðurstaða endurmats á sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila orðið sú að þeir gætu ekki staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt lánsamningi nr. Y, verði að telja fremur ólíklegt að sóknaraðilar hefðu gert athugasemdir við boð varnaraðila um að lækka ábyrgð þeirra úr rúmlega kr. 14.000.000 í kr. 7.912.000, enda hefði varnaraðila þá gengið að þeim sem sjálfskuldarábyrgðarmönnum umrædds láns við greiðsluþrot félagsins. Greiðslumat hafi því hvorki verið forsenda né

ákvörðunarástæða fyrir því að sóknaraðila gengust í umrædda ábyrgð á lánessamningi nr. Y.

Varnaraðili telur að sóknaraðilar hafi hvorki sýnt fram á að ósanngjarnt sé af hálfu varnaraðila að bera fyrir sig ábyrgð þeirra samkvæmt lánessamningnum né að það sé andstætt góðri viðskiptavenju, hvað þá að önnur skilyrði 36. gr. laga nr. 7/1936 um sammingsveð, umboð og ógilda löggerninga séu uppfyllt. Þegar sóknaraðilar hafi undirritað umræddan lánessamning sem sjálfskuldarábyrgðaraðilar þá hafi í því falist loforð sem hafi skuldbundið sóknaraðila að lögum til að tryggja efndir samkvæmt lánessamningnum. Að því virtu og þegar framangreind atriði hafi verið metin heildstætt verði ekki talið að sóknaraðilar hafi sýnt fram á að fyrir hendi séu forsendur til að víkja til hliðar ábyrgðarskuldbindingum þeirra á grundvelli 36. gr. laga nr. 7/1936.

Með vísan til alls framangreinds telur varnaraðili að hafna beri kröfu sóknaraðila.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að því að hvort varnaraðila hafi borið að endurmeta fjárhæðir ábyrgða sóknaraðila á grundvelli greiðslugetu og eignastöðu þeirra í aðdraganda uppgjörssamkomulags A og varnaraðila, sbr. 4. gr. samkomulags um úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja og hvort vanhöld á þeirri skyldu leiði til þess að ábyrgð sóknaraðila á lánum félagsins sé með réttu niður fallin.

Samkomulag um úrvinnslu skuldamála lítilla og meðalstórra fyrirtækja var undirritað þann 15. desember 2010, m.a. af Samtökum fjármálafyrirtækja f.h. aðildarféлага sinna og fól það í sér viðmið um niðurfærslu skulda og fjárhagsskipan lítilla og meðalstórra fyrirtækja. Varnaraðili er samkvæmt þessu aðili að umræddu samkomulagi og verður því talinn skuldbundinn af ákvæðum þess þótt þær séu ekki réttarreglur sem hafa almennt gildi í íslenskum rétti. Voru reglurnar samkvæmt samkomulaginu settar í því skyni að samræma vinnubrögð þeirra aðila sem að því stóðu við framkvæmd fjárhagslegrar endurskipulagningar.

Ákvæði 4. gr. samkomulagsins fjallar um ábyrgðir og þar segir að „*sé eigandi, eða þriðji aðili, í ábyrgð fyrir skuldbindingum fyrirtækis þá verður fjárhæð slíkrar ábyrgðar endurmetin á grundvelli greiðslugetu og eignastöðu ábyrgðaraðila samhliða því sem samið er um fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækis.*

Ekki er útilokað að einstaklingar geti í einhverjum mæli stutt kröfur sínar við samkomulag þetta, eða jafnvel byggt á því einhver réttindi sem þriðja manns löggerningi ef svo ber undir. Það leiðir þó ekki sjálfkrafa til ógildis skuldbindinga að þær hafi verið gefnar út í tengslum við fjárhagslega endurskipulagningu þar sem ákvæðum samkomulagsins var ekki fylgt út í æsar. Slík ógilding verður að byggja á ógildingarreglum samningaréttar og hafa sóknaraðilar sérstaklega vísað til 36. gr. samningalaga, sem fyrr er rakin, í þessu efni. Í því samhengi verður ekki fram hjá því litið að með umræddum samningi um fjárhagslega endurskipulagningu A, voru gildar ábyrgðaskuldbindingar sóknaraðila takmarkaðar mjög frá því sem áður var, en ekki er annað fram komið en að þær hafi þá verið gildar. Verður ekki talið ósanngjarnt af varnaraðila að bera þessar ábyrgðir fyrir sig eða gagnstætt góðri viðskiptavenju, þótt að við lækkun þeirra hefði hugsanlega verið rétt að ganga ennþá lengra með vísan til fyrrnefnds ákvæðis 4. gr. samkomulagsins. Hlýtur sönnunarbyrðin um að svo hafi verið í reynd að hvíla á sóknaraðilum. Verður ekki fram hjá því litið að hvorki sóknaraðilar, né umrætt félag gátu reist neina kröfu um niðurfærslu skulda á samkomulagi þessu, enda átti það eingöngu við um þau fyrirtæki „þar sem að áframhaldandi rekstur er að

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

mati fjármálafyrirtækis líklegastur til að tryggja best hagsmuni kröfuhafa, starfsmanna og eigenda“.

Með hliðsjón af öllu ofangreindu verður kröfu sóknaraðila hafnað.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M og O, á hendur F, er hafnað.

Reykjavík, 30. október 2015.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson
Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson
Unnur Erla Jónsdóttir